

آسیب منتشر آکسونی:

مغز انسان از حدود یک میلیون سلول عصبی تشکیل شده است که مسئولیت انتقال پیامهای مغزی را بر عهده دارند. آسیب منتشر آکسونی شدیدترین نوع آسیب مغزی به دنبال ضربه به سراسر است. این آسیب به علت تکان شدید و یا چرخش شدید سر ایجاد می شود. هنگامی که سر بطور ناگهانی و به صورت شلّاقی تکان می خورد بدون اینکه به شیئی برخورد کند. افزایش و کاهش ناگهانی سرعت می تواند به مغز آسیب برساند و موجب پارگی این اکسون ها شود. این پارگی موجب قطع پیام های عصبی شده و کارکرد طبیعی مغز را مختل کند و به آسیب کلی مغز، کما و حتی مرگ منجر گردد. هنگامی که سردر حال حرکت ناگهان از حرکت باز می ایستد مغز کماکان به حرکت خود ادامه می دهد و به دیواره داخلی جمجمه برخورد می کند و باعث له شدگی و یا خونریزی مغزی می گردد.

عوامل تشدید کننده بیمار:

آسیب به سر که شایع ترین علت می باشد و ممکن است در اثر تصادفات ورزش سقوط و خشونت و... ایجاد شود. عوامل تشدید کننده این بیماری عبارتند از:

مشکلات خونریزی دهنده مانند کم خونی داسی شکل
لوسمی یا سرطان خون

مصرف داروهای حل کننده لخته و ضد انعقادی
فشار خون بالا

علائم

خواب الودگی گیجی تشنج، اختلالات بینایی، استفراغ بدون تهوع، مردمک هایی به اندازه متفاوت، کرختی ضعف یا عدم حرکت دادن یک طرف بدن، ضربان قلب و تنفس سریع، سریع، کاهش سطح هوشیاری که ممکن است تا شش ساعت بیشتر طول بکشد.

تشخیص:

معاینه و گرفتن شرح حال توسط پزشک

سی تی اسکن

ام ار ای

نوار مغز

درمان:

درمان های رایج عبارتند از: جراحی برای توقف خونریزی و برداشتن خون لخته شده.

داروهای که تورم و فشار مغز را کاهش دهند و در صورت نیاز سایر علایم مانند تشنج را کنترل کنند.

درمان توان بخشی شامل فیزیوتراپی گفتار درمانی و کار درمانی می باشد.

مراقبت:

- استراحت مطلق در بستر تا برطرف شدن کامل خونریزی

- پس از درمان در صورتی که بیمار برخی از کارکردهای حرکتی خود را از دست داده باشد به فیزیوتراپی و کار درمانی ارجاع کند.

- جهت جلوگیری از یبوست از رژیم پرفیبر حاوی سبوس و مایعات فراوان استفاده شود.

- رژیم غذایی سالم و کم چرب رعایت شود.

- در صورت مصرف الکل یا نوشیدنی های کافئین دار، آنها را از رژیم غذایی خود حذف نماید.

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

واحد آموزش بیمار

گروه هدف: بیمار و خانواده

آسیب منتشر آکسونی

تهیه: مهدی نوشادی، پرستار بخش جراحی اعصاب

منبع: پروتر، سودارث

تیر: 1404

Golestan.ajums.ac.ir

-از چرخاندن بیش از حد سر خودداری کنید.

-در صورت داشتن مزه شور در دهان یا ترشح از محل عمل پزشک یا پرستار را در جریان قرار دهید.

-از سرفه، عطسه، و باد انداختن در بینی خودداری کنید. زیرا باعث فشار آمدن به ناحیه عمل خواهد شد.

-مصرف داروهای ضد تشنج با تجویز پزشک قبل و بعد از عمل جراحی می تواند به جلوگیری از حملات صرع کمک نماید.

-سر بیمار تا زمان کشیدن بخیه ها باید خشک باقی بماند.